

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนกันยายน ๒๕๖๑
ฝ่ายการเกษตร ประจำสถานกงสุลใหญ่ ณ นครลอสแอนเจลิส

๑. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา

รายการ	ก.ค. 61		ส.ค. 61				ส.ค. 60			
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ		มูลค่า		ปริมาณ		มูลค่า	
	(ตัน)	(ล้านUSD)	(ตัน)	%Δ M/M	(ล้านUSD)	%Δ M/M	(ตัน)	%Δ Y/Y	(ล้านUSD)	%Δ Y/Y
สินค้าเกษตรทั้งหมด	144,972.60	347.62	129,274.10	-10.83	316.33	-9.00	143,885.50	-10.15	355.92	-11.12
ข้าว	43,439.80	50.78	35,183.10	-19.01	41.18	-18.91	42,610.60	-17.43	32.93	25.05
กุ้งและผลิตภัณฑ์	3,377.00	36.50	3,458.10	2.40	37.64	3.12	7,490.80	-53.84	83.11	-54.71
ทูน่าและผลิตภัณฑ์	8,384.60	39.77	6,593.40	-21.36	31.32	-21.25	7,217.30	-8.64	32.20	-2.73
อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง	5,833.50	25.23	6,411.60	9.91	27.09	7.37	4,665.30	37.43	17.68	53.22
ยางธรรมชาติ	12,526.20	19.40	16,123.10	28.72	25.59	31.91	13,657.60	18.05	25.68	-0.35
สับปะรดกระป๋อง	17,437.10	17.75	11,722.70	-32.77	11.38	-35.89	12,423.00	-5.64	14.52	-21.63
มะพร้าวและผลิตภัณฑ์	3,260.00	4.94	3,429.40	5.20	5.04	2.02	4,415.50	-22.33	5.99	-15.86
กล้วยไม้	-	0.88	-	-	0.86	-2.27	-	-	1.01	-14.85
มะขามสด	201.70	0.58	199.10	-1.29	0.64	10.34	202.40	-1.63	0.69	-7.25
ทุเรียนสด	150.00	0.55	124.70	-16.87	0.61	10.91	88.00	41.70	0.4	52.50
มังคุดสด (ฉายรังสี)	67.90	0.43	40.80	-39.91	0.24	-44.19	44.50	-8.31	0.18	33.33

ที่มา: Foreign Agricultural Service, United States Department of Agriculture

๒. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

- ในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าเกษตรจากทั่วโลกมูลค่า ๑๔,๒๔๗.๗๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าจากไทยเป็นอันดับที่ ๑๑ มูลค่า ๓๑๖.๓๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๒ ของการนำเข้าสินค้าทั้งหมดจากทั่วโลก โดยในเดือน ส.ค. ๖๑ สหรัฐฯ นำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยลดลงจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๙ ทั้งนี้ สินค้า ๕ อันดับแรกที่สหรัฐฯ นำเข้าจากไทยสูงสุดในเดือน ส.ค. ๖๑ ได้แก่
 - ข้าว มูลค่า ๔๑.๑๘ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าลดลงจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๑๘.๘๑ แต่นำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๒๕.๐๕
 - กุ้งและผลิตภัณฑ์ มูลค่า ๓๗.๖๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๓.๑๒ แต่ลดลงจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๕๔.๗๑
 - ทูน่าและผลิตภัณฑ์ มูลค่า ๓๑.๓๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าลดลงจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๒๑.๒๕ และลดลงจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๒.๗๓
 - อาหารสุนัขและแมวกระป๋อง มูลค่า ๒๗.๐๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๗.๓๗ และเพิ่มขึ้นจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๕๓.๒๒
 - ยางธรรมชาติ มูลค่า ๒๕.๕๙ ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือน ก.ค. ๖๑ ร้อยละ ๓๑.๙๑ แต่ลดลงจากเดือนเดียวกันของปีที่แล้วร้อยละ ๐.๓๕
- จากการสืบค้นข้อมูลรายงานการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหาร (Import Refusal Report) ขององค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (U.S. Food and Drug Administration: U.S.FDA) พบว่า ในเดือน ก.ย. ๖๑ U.S.FDA ได้ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทย จำนวน ๑๑ รายการ (Entry Line) ได้แก่ ข้าวกล้อง (๒ รายการ) ขนมหั้ว เครื่องแกง (๓ รายการ) ปลาทราย (๒ รายการ) ปลาซาร์ดีน มะขาม และขนมอบกรอบ ในขณะที่สินค้าเกษตรและอาหารนำเข้าจากประเทศคู่แข่งสำคัญ ได้แก่ จีนถูกปฏิเสธการนำเข้า ๑๘

รายการ อินโดนีเซียถูกปฏิเสธการนำเข้า ๑๗ รายการ อินเดียถูกปฏิเสธการนำเข้า ๗๒ รายการ และเวียดนามถูกปฏิเสธการนำเข้า ๑๘ รายการ โดยสาเหตุที่ U.S.FDA ปฏิเสธการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยในเดือน ก.ย. ๖๑ ได้แก่

- พบสาร *Aflatoxin*
- ไม่ปรากฏข้อมูลด้านโภชนาการบนฉลากตามข้อกำหนด
- สารกำจัดศัตรูพืชตกค้าง
- พบสิ่งแปลกปลอม เน่าเสีย
- การผลิต แปรรูป หรือบรรจุไม่ถูกหลักสุขอนามัย
- ไม่ปรากฏข้อมูลของส่วนประกอบเกษตรและอาหารบนฉลาก และ/หรือไม่ปรากฏสัดส่วนของส่วนผสมผักผลไม้บนฉลากเครื่องหมายที่ผสมผักผลไม้
- สารเติมแต่งสีที่ไม่ปลอดภัย

ทั้งนี้ สินค้าเกษตรและอาหารจากไทยถูกปฏิเสธ ณ ด่านนำเข้าฝั่งตะวันตก (Division of West Coast Imports: DWCI) มากที่สุด รวมทั้งหมดจำนวน ๖ รายการ ซึ่งด่าน DWCI ครอบคลุมพื้นที่ ๕ มลรัฐ ได้แก่ มลรัฐแคลิฟอร์เนีย มลรัฐฮาวาย มลรัฐโอเรกอน มลรัฐเนวาดา และมลรัฐวอชิงตัน^๑

- เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ ฝ่ายการเกษตรฯ ได้สำรวจตลาด Pike Place Market ซึ่งเป็นตลาดเกษตรกรที่จำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่มีชื่อเสียงของมลรัฐวอชิงตัน สินค้าที่มีวางจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นผัก ผลไม้ ดอกไม้ สินค้าประมง และสินค้าพื้นเมืองที่ผลิตในละแวกมลรัฐวอชิงตันและในสหรัฐฯ จากการสำรวจตลาดในครั้งนี้ พบว่าภายในตลาดมีการวางจำหน่ายเงาะจากเม็กซิโก ซึ่งฝ่ายการเกษตรฯ ได้สอบถามผู้ขายถึงการเลือกซื้อผลไม้มาวางจำหน่ายในร้าน และได้ความว่าผู้ขายรายนี้รับเงาะทั้งจากไทยและเม็กซิโกมาวางจำหน่าย โดยผู้ขายให้ความสำคัญกับคุณภาพของเงาะมากกว่าแหล่งผลิต และมักเลือกรับเงาะที่มีลูกใหญ่และรสชาติดีกว่ามาวางจำหน่าย ดังนั้น หากเงาะของไทยมีคุณภาพสูงกว่าเงาะจากประเทศอื่น ผู้ขายก็จะเลือกเงาะไทยมาวางจำหน่าย อีกทั้ง ยังพบว่ามีการผลิตในมลรัฐแคลิฟอร์เนียวางจำหน่ายอีกด้วย



- เมื่อวันที่ ๒๕ - ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ ฝ่ายการเกษตรฯ ได้เข้าสำรวจตลาด PCC Community Markets ซึ่งเป็นตลาดที่มีการบริหารในรูปแบบสหกรณ์ผู้บริโภคนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารเน้นอินทรีย์และธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในสหรัฐฯ ในปัจจุบันตลาด PCC Community Markets มีทั้งหมด ๑๒ สาขา และทุกสาขาส่งตั้งอยู่ในบริเวณมลรัฐวอชิงตัน ซึ่งภายในตลาดแบ่งออกเป็นหมวดสินค้าผักผลไม้สด เนื้อสัตว์และสินค้าประมง นมและผลิตภัณฑ์อาหาร เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพและความงาม และของชำเครื่องใช้ในบ้าน นอกจากนี้ ตลาด PCC Community Markets เป็นตลาดที่มีมาตรฐานในการเลือกวางจำหน่ายสินค้าสูงกว่าที่กฎหมายรัฐบาลสหรัฐฯ

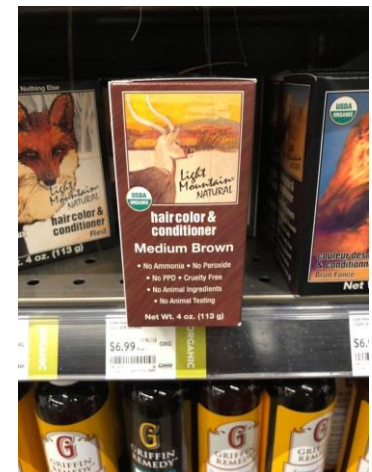
¹ Import Refusal Report, U.S.FDA

กำหนด โดยสินค้าที่มีวางจำหน่ายในตลาดฯ มักเป็นสินค้าที่มีตรารับรอง เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ สวัสดิภาพสัตว์ ไม่มีส่วนผสมของพืชหรือสัตว์ที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรม (Non-GMO) การค้าที่เป็นธรรม (Fair Trade) เป็นต้น และจากการสังเกตการณ์พบว่าลูกค้าส่วนใหญ่เป็นชาวอเมริกันที่รักสุขภาพและใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยตัวอย่างสินค้าเกษตรและอาหารจากไทย และสินค้าเกษตรและอาหารที่วางจำหน่ายในตลาดฯ และเป็นสินค้าที่ไทยสามารถส่งได้ ได้แก่

- มะพร้าวน้ำหอมจากไทย ราคา ๔.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ลูก
- เหง้าขมิ้นจากฮาวาย ราคา ๑๖.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ปอนด์
- แก้วมังกรจากแคลิฟอร์เนีย ราคา ๑๔.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ปอนด์
- มะม่วงจากแคลิฟอร์เนีย ราคา ๓.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ลูก
- น้ำปลาจากไทย ขวดละ ๑๙๙ มิลลิลิตร ราคา ๒.๙๙ เหรียญสหรัฐ
- เครื่องแกงอาหารไทย กระปุกละ ๑๑๓ กรัม ราคา ๓.๔๙ เหรียญสหรัฐ
- ซอสผัดไทยจากไทย กระปุกละ ๒๓๖ มิลลิลิตร ราคา ๔.๒๙ เหรียญสหรัฐ
- ซอสสะเต๊ะ กระปุกละ ๒๓๖ มิลลิลิตร ราคา ๔.๘๙ เหรียญสหรัฐ
- ข้าวหอมมะลิปลูกในสหรัฐฯ ถุงละ ๒ ปอนด์ ราคา ๖.๙๙ เหรียญสหรัฐ
- ขนมขบเคี้ยวมะพร้าวแผ่นบางกรอบจากไทย ถุงละ ๓.๑๗ ออนซ์ ราคา ๔.๔๙ เหรียญสหรัฐ
- น้ำมันมะพร้าวจากไทย ขวดบรรจุ ๙.๕ – ๓๒ ออนซ์ ราคา ๑.๙๙ - ๙.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ขวด
- พู้นากระป๋องจากไทย กระป๋องละ ๕ ออนซ์ ราคา ๓.๑๙ เหรียญสหรัฐ

อนึ่ง นอกจากจะนำสินค้าจากบริษัทต่างๆ มาวางจำหน่ายในตลาดแล้ว ตลาด PCC Community Markets ยังได้เริ่มจำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารภายใต้แบรนด์ของตลาดฯ เช่น วิตามินและอาหารเสริม เนื้อไก่อินทรีย์ นมอินทรีย์ สบู่ที่มีส่วนผสมอินทรีย์ เป็นต้น





- เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ ฝ่ายการเกษตรฯ ได้สำรวจตลาดสินค้าเกษตรในซูเปอร์มาร์เก็ตเอเชีย เมืองซีแอตเติล มลรัฐวอชิงตัน และมีข้อสังเกต ดังนี้
 - มะขามหวานจากไทย จำหน่ายกล่องละ ๑ ปอนด์ ราคา ๔.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - มะพร้าว น้ำหอมจากไทย ราคาลูกละ ๑.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - ข้าวหอมมะลิจากไทย ถุงละ ๕๐ ปอนด์ ราคา ๔๕.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - ข้าวหอมมะลิจากไทย ถุงละ ๕๐ ปอนด์ ราคา ๔๐.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - ข้าวหอมมะลิจากไทย ถุงละ ๑๐ ปอนด์ ราคา ๙.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - ปลาย ข้าวหอมจากไทย ถุงละ ๑๐ ปอนด์ ราคา ๖.๙๙ เหรียญสหรัฐ
 - ข้าวหอมกล้องจากไทย ถุงละ ๒๐ ปอนด์ ราคา ๒๐.๙๙ เหรียญสหรัฐ

- ข้าว Calrose Rice ผลิตในสหรัฐอเมริกา ถุงละ ๒๐ ปอนด์ ราคา ๒๐.๙๙ เหรียญสหรัฐ
- น้ำปลาจากไทย ขนาดบรรจุขวดละ ๗๐๐ – ๗๕๐ มิลลิลิตร ราคา ๒.๕๙ – ๓.๕๙ เหรียญสหรัฐ
- มะม่วงจากเม็กซิโก จำหน่ายในรูปแบบกล่องขนาดบรรจุ ๔ ลูก ราคา ๑๒.๙๙ เหรียญสหรัฐ
- เงาะจากฮาวาย จำหน่ายกล่องละ ๕ ปอนด์ ราคา ๑๕.๙๙ เหรียญสหรัฐ
- เหม้าขมิ้น ราคา ๕.๕ เหรียญสหรัฐ/ปอนด์
- หัวปลี ราคา ๑.๙๙ เหรียญสหรัฐ/ปอนด์

นอกจากสินค้าเกษตรแล้ว ยังพบสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยอีกหลายประเภทอีกด้วย เช่น ดกแด่ทอดกรอบ ซอสศรีราชา น้ำจิ้มไก่ ซอสปรุงรส พริกแกง เส้นก๋วยเตี๋ยว กะทิ ลูกชิดกระป๋อง ขนุนกระป๋อง สับปะรดกระป๋อง ลำไยกระป๋อง ลิ้นจี่กระป๋อง ผลไม้รวมกระป๋อง น้ำมะพร้าว น้ำมั่งคุด น้ำทับทิม น้ำฝรั่ง น้ำลิ้นจี่ มันปู มันกุ้ง เป็นต้น



๓. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไข ปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

- เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๑ องค์กร American National Standards Institute (ANSI) ได้ประกาศรับรองให้ Perry Johnson Registrars Food Safety, Inc. เมืองทรอย มลรัฐมิชิแกน เป็นหน่วยตรวจรับรอง (Certification Bodies) แห่งแรกภายใต้โปรแกรมสมัครใจว่าด้วยการตรวจรับรองโดยหน่วยตรวจรับรองประเภทบุคคลที่สามขององค์การอาหารและยาของสหรัฐอเมริกา (U.S.FDA) โดยมีขอบข่ายงาน ได้แก่ ระเบียบว่าด้วยความปลอดภัยในผลิตผลทางการเกษตร การควบคุมเชิงป้องกันสำหรับอาหารมนุษย์ การวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมสำหรับน้ำผลไม้ และการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมสำหรับสินค้าประมง อนึ่ง ใบรับรองจากหน่วยตรวจรับรองนี้ สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นคุณสมบัติหนึ่งในการเข้าร่วมโปรแกรมสมัครใจสำหรับผู้นำเข้าที่มีคุณสมบัติเหมาะสม (Voluntary Qualified Importer Program: VQIP) และใช้เป็นเงื่อนไขในการนำเข้าสินค้าในบางสถานการณ์ได้
- เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ หน่วยงาน FSIS ภายใต้ USDA ได้ประกาศผลการพิจารณาระบบการตรวจสอบปลาในวงศ์ Siluriformes ของประเทศไทย จีน และเวียดนามว่ามีความเท่าเทียมกับระบบการตรวจสอบของสหรัฐฯ หลังจากที่ FSIS ได้ทบทวนตรวจสอบเอกสารและตรวจประเมินระบบการตรวจสอบของทั้ง ๓ ประเทศ ณ สถานที่ ซึ่งเอกสารที่ทั้ง ๓ ประเทศยื่นเป็นเอกสารที่แสดงให้เห็นว่าระบบการตรวจสอบปลาในวงศ์ปลา Siluriformes ของประเทศตนมีความเท่าเทียมกับระบบการตรวจสอบของสหรัฐฯ เพื่อให้ FSIS พิจารณาว่าประเทศผู้ส่งออกมีคุณสมบัติในการส่งออกสินค้าดังกล่าวมายังสหรัฐฯ ได้ ตามที่ระเบียบการตรวจสอบสำหรับปลาในวงศ์ Siluriformes และผลิตภัณฑ์ (Mandatory Inspection of Fish of the Order Siluriformes and Products Derived From Such Fish) กำหนดไว้ โดย FSIS มีแผนที่จะเผยแพร่ผลการพิจารณาให้ ไทย จีน และเวียดนามเป็นประเทศที่มีคุณสมบัติในการส่งออกปลาในวงศ์ Siluriformes และผลิตภัณฑ์มายังสหรัฐฯ ฉบับร่าง (Proposed Rule) บนทะเบียนกลาง (Federal Register) ซึ่งหลังจากที่มีการเผยแพร่เอกสารดังกล่าวบนทะเบียนกลางแล้ว ทาง FSIS จะเปิดรับข้อคิดเห็นเป็นเวลา ๓๐ วัน^๒
- เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๑ U.S.FDA ได้เผยแพร่เอกสารข้อเสนอแนะ “Determination of Status as a Qualified Facility Under Part 117: Current Good Manufacturing Practice, Hazard Analysis, and Risk-Based Preventive Controls for Human Food And Part 507: Current Good Manufacturing Practice, Hazard Analysis, and Risk-Based Preventive Controls for Food for Animals” หรือเอกสารข้อเสนอแนะว่าด้วยการพิจารณาสถานะการเป็นสถานประกอบการที่เข้าข่ายปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ปรับเปลี่ยนหรือ “Qualified Facility” ภายใต้ระเบียบการควบคุมเชิงป้องกันสำหรับอาหารมนุษย์ และระเบียบการควบคุมเชิงป้องกันสำหรับอาหารสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้ระเบียบดังกล่าวพิจารณาว่าสถานประกอบการของตนเข้าข่ายเป็น Qualified Facility หรือไม่ ซึ่งสถานประกอบการที่เข้าข่ายเป็น Qualified Facility จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยการวิเคราะห์อันตรายและมาตรการควบคุมเชิงป้องกันที่พิจารณาจากความเสี่ยง (HARPC) และข้อกำหนดโปรแกรมห่วงโซ่การผลิต (Supply-Chain Program) แต่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ปรับเปลี่ยน (Modified Requirement) แทน^๓

² <https://www.fsis.usda.gov/wps/portal/fsis/newsroom/meetings/newsletters/constituent-updates/archive/2018/ConstUpdate091418>

³ https://www.fda.gov/Food/GuidanceRegulation/GuidanceDocumentsRegulatoryInformation/ucm496264.htm?utm_campaign=FSMA_Qualified_09142018&utm_medium=email&utm_source=Eloqua&elqTrackId=70008FB27CAD1DDBF741A8250F0D2460&elq=e2ad008b8170489386093f3be378efc0&elqaid=5085&elqat=1&elqCampaignId=4062

๔. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศที่รับผิดชอบ

- เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ นาย Sonny Purdue รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรแห่งสหรัฐอเมริกา ร่วมกับ ดร. Scott Gottlieb กรรมการรองคณบดีการอาหารและยาของสหรัฐฯ ได้ประกาศเชิญชวนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเซลล์สัตว์ (Cell Culture Technology) ซึ่งรวมถึงตัวแทนกลุ่มผู้บริโภคและภาคอุตสาหกรรม เพื่อเข้าร่วมอภิปรายการใช้เทคโนโลยีเพาะเลี้ยงเซลล์สัตว์จากปศุสัตว์และสัตว์ปีก โดยการประชุมในครั้งนี้จะมุ่งเน้นในประเด็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้น การควบคุมดูแล และการติดตามสินค้าเหล่านี้ ในวันที่ ๒๓ - ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ Jefferson Auditorium ตึก U.S. Department of Agriculture South Building อนึ่ง การจัดประชุมในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของสหรัฐฯ ให้ความสำคัญและเตรียมความพร้อมในการวางจำหน่ายสินค้าอาหารที่ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเซลล์สัตว์^๔
- เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ สหรัฐฯ ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าจีนรอบที่สามมีผลบังคับใช้กับสินค้า ๕,๗๔๕ รายการ โดยเพิ่มภาษีอีกร้อยละ ๑๐ คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ครอบคลุมเฟอร์นิเจอร์ อุปกรณ์ไฟฟ้า และสินค้าเกษตรและอาหารบางชนิด เป็นต้น ทั้งนี้ สหรัฐฯ จะเรียกเก็บภาษีสูงสุดถึงร้อยละ ๒๕ ภายในปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๑ อนึ่ง การขึ้นภาษีในครั้งนี้เป็นผลต่อเนื่องมาจากการดำเนินนโยบายการค้าที่เข้มงวดเพื่อตอบโต้ประเทศที่ดำเนินการค้าอย่างไม่เป็นธรรมอันเป็นผลให้สหรัฐฯ ขาดดุลการค้า ซึ่งมีจีนเป็นประเทศเป้าหมาย โดยในปีที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้ประกาศขึ้นภาษีนำเข้าจากจีนไปแล้วถึง ๓ รอบและจีนก็ได้ตอบโต้โดยการขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากสหรัฐฯ เช่นกัน อนึ่ง สงครามการค้าจีน - สหรัฐฯ ส่งผลให้สินค้าที่มีชื่ออยู่บนบัญชีรายการเพื่อการปรับเปลี่ยนภาษีนำเข้าจากจีนมีราคาสูงขึ้น จึงทำให้ผู้ประกอบการในสหรัฐฯ ต้องหาแหล่งสินค้าใหม่เพื่อมาทดแทนสินค้าจากจีน ซึ่งไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศผู้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารหลักของสหรัฐฯ และเป็นคู่แข่งทางการค้ากับจีนในตลาดสหรัฐฯ ดังนั้น การขึ้นภาษีสินค้านำเข้าจากจีนจึงเป็นโอกาสสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารไทยในตลาดสหรัฐฯ โดยสินค้าที่ไทยสามารถมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกมายังสหรัฐฯ ได้แก่ ข้าว สินค้าประมง ผักและผลไม้ ยางธรรมชาติ สับปะรดกระป๋อง มะพร้าว และอาหารสัตว์ เป็นต้น
- เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ สหรัฐฯ และแคนาดาได้บรรลุข้อตกลงการค้าเสรี “United States-Mexico-Canada Agreement” (USMCA) หลังจากทีประธานาธิบดีทรัมป์เรียกร้องให้มีการทบทวนข้อตกลง NAFTA และดำเนินการเจรจามานานกว่า ๑ ปี โดยข้อตกลง USMCA มีประเทศสมาชิกทั้งหมด ๓ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ แคนาดา และเม็กซิโก ซึ่งแคนาดาและเม็กซิโกเป็นประเทศผู้นำเข้าสินค้าที่ใหญ่ที่สุดของสหรัฐฯ อนึ่ง สหรัฐฯ และเม็กซิโกได้บรรลุข้อตกลงดังกล่าวไปก่อนหน้าตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ โดยนาย Robert Lighthizer, U.S. Trade Representative และ นาง Chrystia Freeland รัฐมนตรีกระทรวงการต่างประเทศแคนาดาได้กล่าวเสริมว่าข้อตกลง USMCA จะส่งเสริมให้ชนชั้นกลางแข็งแกร่งยิ่งขึ้น สร้างงานที่มีค่าตอบแทนที่ดี และเป็นโอกาสใหม่สำหรับประชากรในทวีปอเมริกาเหนือซึ่งมีจำนวนเกือบพันล้านคน ซึ่งหนึ่งในประเด็นของข้อตกลงฉบับใหม่ได้กำหนดให้ยานยนต์ที่จะได้รับการยกเว้นภาษีการนำเข้าจะต้องมีชิ้นส่วนที่ผลิตในอเมริกาเหนืออย่างน้อยร้อยละ ๗๕ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากที่เคยกำหนดในข้อตกลง NAFTA อีกร้อยละ ๑๒^๕ ซึ่งหากมีการลงนามจริง ประเทศสมาชิกข้อตกลง USMCA อาจผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจส่งผลให้มีการนำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากไทยเป็นหนึ่งในผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลก อย่างไรก็ตาม อาจส่งผลด้านลบต่อการส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ของไทย เนื่องจากประเทศสมาชิกจะผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนเองเพิ่มขึ้น และอาจย้ายฐานการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์กลับสู่อเมริกาเหนือเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษีมากขึ้น

⁴ <https://www.usda.gov/media/press-releases/2018/09/10/usda-and-fda-announce-joint-public-meeting-use-animal-cell-culture>

⁵ <https://edition.cnn.com/2018/09/30/politics/trump-nafta-canada/index.html>

๕. การคาดการณ์สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (หากมี)

- ถึงแม้ในปัจจุบันสหรัฐฯ จะสามารถผลิตข้าวเองได้ แต่ก็ยังต้องนำเข้าข้าวต่างประเทศอยู่ เนื่องจากยังผลิตได้ไม่มากพอกับความต้องการของผู้บริโภคและไม่สามารถผลิตข้าวบางชนิดเองได้ เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวบาสมาดิ เป็นต้น ทั้งนี้ สหรัฐฯ ก็ได้มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๕ ก.ย. ๖๑ ฝ่ายการเกษตรฯ พบว่ามีข้าวหอมมะลิและข้าวบาสมาดิซึ่งผลิตในสหรัฐฯ วางจำหน่ายในตลาด PCC Community Markets หากแต่เมล็ดข้าวหอมมะลิที่ปลูกในสหรัฐฯ ยังไม่สวยเท่าข้าวหอมมะลิจากไทย ดังนั้น แม้ว่าสหรัฐฯ ยังอาจนำเข้าข้าวหอมจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากอยู่ แต่ในอนาคตถ้าหากสหรัฐฯ สามารถผลิตข้าวหอมได้เองแล้ว ก็อาจลดการนำเข้าจากต่างประเทศ
- จากการเข้าร่วมประชุมกับผู้บริหารตลาด PCC Community Markets พบว่าแนวโน้มสินค้าเกษตรอินทรีย์ และธรรมชาติยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องในตลาดผู้บริโภคผู้อาศัยในมลรัฐวอชิงตัน สังเกตได้จากการขยายสาขาของตลาด PCC Community Markets ตลาดฯ เริ่มจำหน่ายสินค้าแบรนด์ของตัวเอง และสถิติการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของตลาดฯ เผยว่าผู้บริโภคที่มาซื้อสินค้าในตลาดฯ เลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์มากกว่าสินค้าประเภท Conventional